

การดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน
ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ

THE PREPARATION OF STUDENTS TOWARDS ASEAN
CITIZENSHIP BY TEACHERS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 30
IN CHAIYAPHUM PROVINCE

¹เฉลิมเกียรติ ผานาค และ ²ธีรชัย บุญมาธรรม

¹Chalermkiat Phanak and ²Theerachai Boonmatham

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ประเทศไทย

Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

¹Golffpylove0529@gmail.com

Received September 10,2020; Revised November 2, 2020; Accepted December 24,2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ ตามขนาดของโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาอาเซียนศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2561 จำนวน จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการดำเนินการ

เตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.79$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ($\mu = 3.88$) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\mu = 3.78$) และด้านการสื่อสาร ($\mu = 3.70$) 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน 3) สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ สภาพปัญหา ได้แก่ (1) กิจกรรมการเรียนรู้พลเมืองอาเซียนยังบูรณาการไม่ครบกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (2) ครูบางท่านยังขาดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ (3) ครูบางท่านยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นพลเมืองอาเซียน ข้อเสนอแนะ ได้แก่ 1) ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เข้ากับการเป็นพลเมืองอาเซียน (2) ครูควรพัฒนาตนเองด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ (3) ครูควรได้รับการพัฒนาให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นพลเมืองอาเซียน

คำสำคัญ : การดำเนินการเตรียมความพร้อม; พลเมืองอาเซียน; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ

Abstract

The objectives of this research were: 1) To study the levels of preparation of students towards ASEAN Citizenship by the teachers under the Secondary Educational Service Area Office 30 in Chaiyaphum Province; 2) To compare the levels of preparation of students towards ASEAN Citizenship by the teachers under the Secondary Educational Service Area Office 30 in Chaiyaphum Province according to the sizes of schools; and 3) To study the problems and suggestions on preparation of students towards ASEAN Citizenship by the teachers under the Secondary Educational Service Area Office 30 in Chaiyaphum Province. This research was a survey research. The population for the study was 118 ASEAN Studies teachers teaching in schools under the Secondary Educational Service Area Office 30 in 2018. The Tools used in this research were questionnaires with reliability of the whole questionnaire at .98. Data were statistically analyzed in percentage, mean and

standard deviation. The findings were as follows: 1) The overall levels of action in preparation of students towards ASEAN Citizenship by the teachers under the Secondary Educational Service Area Office 30 in Chaiyaphum Province are at a high level ($\mu = 3.79$). Considering by aspect, it was found that all aspects were at a high level that could be chronologically arranged from the highest to the lowest as the followings: knowledge and ability ($\mu = 3.88$); society and culture ($\mu = 3.78$) and communication ($\mu = 3.70$). 2) In the comparison results of action levels in preparation of students towards ASEAN citizenship by the teachers under the Secondary Educational Service Area Office 30 in Chaiyaphum Province as classified according to the different sizes of schools, it was found that the schools with different sizes had different levels of action preparation towards ASEAN citizenship of students both in overall and by aspect. 3) The problems and suggestions on action in preparation of students towards ASEAN Citizenship by the teachers under the Secondary Educational Service Area Office 30 in Chaiyaphum Province were as follows: The conditions of problems included: (1) The learning activities of ASEAN citizenship had not yet been integrated with all the learning departments; (2) Some of the teachers still lacked the skill in English communication; and (3) Some teachers were not aware of the importance of ASEAN citizenship. Suggestions were as the followings: (1) The teachers should integrate ASEAN citizenship learning activities into all learning departments; (2) The teachers should develop themselves in English communication; (3) The teachers should be developed to be aware of the importance of ASEAN citizenship.

Keywords: Action in Preparation, ASEAN Citizenship, the Secondary Educational Service Area Office 30 in Chaiyaphum Province.

บทนำ

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง ประเทศจะทำให้พลเมืองในภูมิภาคต้องเร่งพัฒนาตนเองในทุกด้าน 10 นอกจากนี้คนไทยในฐานะพลเมืองอาเซียนจึงควรพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ รวมถึงการเพิ่มสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ของการศึกษาเพื่อปวงชนและการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนและเพื่อการเป็นประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน กอปรด้วยประชากรที่มีคุณภาพอันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ซึ่งการศึกษาได้มีบทบาทสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียนโดยเป็นกลไกในการปลูกฝังค่านิยม แนวความคิด ความเข้าใจกันระหว่างประเทศสมาชิก

อาเซียนและเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจโลกโดยประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพคนไทยให้มีความพร้อมและสามารถใช้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มของภูมิภาคภายใต้ บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกโดยยึดมั่นในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งเป็นแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยมานานกว่า 30 ปีที่เป็นอัตลักษณ์อันโดดเด่นของประเทศที่แตกต่างจากประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ตามที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 และคำแถลงนโยบายของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ข้อ 7 ที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน โดยเร่งเตรียมการด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาศักยภาพภายในประเทศและส่งเสริมการดำเนินความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนในเชิงลึก อันมีเป้าหมายสำคัญให้เกิดการพัฒนาาร่วมกันทุกมิติทั่วทั้งภูมิภาค สอดคล้องกับแนวคิดของอาเซียนในการดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง รวมถึงวิสัยทัศน์ประเทศไทย พ.ศ. 2563-2558.ศ. ที่มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง อย่างยั่งยืนโดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งด้านการเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมาย เศรษฐกิจและการศึกษา ชุมชนและสังคม สาธารณสุข และศิลปวัฒนธรรม ตามมิติการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ การส (1) รางคนยุคใหม่ให้เป็นคนมีคุณภาพ สร้างความเสมอภาคปรองดอง (2) อย่างยั่งยืน สร้างพล (3) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุดใหม่ และ การเมืองโปร่งใส (4) เพื่อให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558 :22)

ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ วิถีชีวิต วัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมบริบทรอบตัว อันเป็นยุคที่ต้องสร้างเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข โดยสามารถทัดเทียมกับอารยประเทศ ดังนั้นการเตรียมพลเมือง ให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงจำเป็นต้องใช้กลไกการศึกษาที่เป็นเครื่องมือสำคัญ ในการพัฒนาสร้างเยาวชนยุคนี้ให้เป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลกที่มีคุณภาพ ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสงบสุขและยั่งยืน ซึ่งการปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลกที่ดีตามที่สังคมมุ่งหวังนั้น นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและท้าทายต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้ตระหนักและเข้าใจในองค์ความรู้ทักษะ และเจตคติที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นผู้ที่บทบาทสำคัญในการหล่อหลอมพลเมืองไทยที่ดี ให้สามารถเป็นพลเมืองอาเซียนและพลโลกที่เหมาะสมได้นั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูสังคมศึกษาในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอาเซียนศึกษา เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนในสถานศึกษาได้รู้จักการคิด ความรับผิดชอบ และการ

แก้ไขปัญหาของชาติ พร้อมทั้งจะอยู่อาศัยอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 6)

จากความสำคัญของการเตรียมความพร้อมนักเรียนเข้าสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้ทราบถึงการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน และข้อเสนอแนะปัญหาแนวทางแก้ไข ซึ่งผลของการวิจัยจะได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนรายวิชาอาเซียนซึ่งเป็นบุคลากรหลักที่ให้ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพแก่นักเรียนเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและก้าวสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนอย่างสมบูรณ์แบบในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิตามขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาอาเซียนศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 118 คน โดยเป็นการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ ซึ่งถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ชื่อโรงเรียนและขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติการสอนอยู่ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิใน 3 ด้าน ได้แก่ ความพร้อมด้านความรู้ความสามารถ ความพร้อมด้านการสื่อสาร และความพร้อมด้านสังคมและวัฒนธรรม มีลักษณะเป็นมาตรฐาน ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งคุณภาพของเครื่องมือได้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .46 ถึง .90 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

3.2 การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ใช้คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 จำแนกขนาดของโรงเรียน โดยวิเคราะห์ด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประชากรแต่ละกลุ่ม

3.4 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของนักเรียน ในแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยการนำมาวิเคราะห์ เนื้อหาแล้วนำเสนอแบบบรรยายความเรียง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu = 3.79$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ($\mu = 3.88$) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\mu = 3.78$) และด้านการสื่อสาร ($\mu = 3.70$)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาด

กลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ เรียงตามลำดับความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 สภาพปัญหา

1) กิจกรรมการเรียนรู้พลเมืองอาเซียนแบบบูรณาการไม่ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2) ครูบางท่านยังขาดทักษะการสื่อสารโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ

3) ครูบางท่านยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นพลเมืองอาเซียน

3.2 ข้อเสนอแนะ

1) ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เข้ากับการเป็นพลเมืองอาเซียน

2) ครูควรพัฒนาตนเองด้านทักษะการสื่อสารโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ

3) ครูควรได้รับการพัฒนาให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นพลเมืองอาเซียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ ในครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.79$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของนักเรียน เป็นไปตามทิศทางการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 เพื่อเตรียมการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในพันธกิจการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา พร้อมรับการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน พัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานสร้างสรรค์และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ควบคู่คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันสังคมศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, <http://social.obec.go.th>) ที่กำหนดเป้าหมายคุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน คุณลักษณะของนักเรียนอาเซียนสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน โดยการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติ/ ดังนี้ (1 ด้านความรู้ มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (2 ด้านทักษะ กระบวนการ/ทักษะพื้นฐาน ทักษะพลเมืองความรับผิดชอบ/ทางสังคมทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน และ (3 ด้านเจตคติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ ความเป็นอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี /สันติธรรม ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับระดับการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ บุญพระธรรมและนิลฉณี พัทธ์ (2558:34-42) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่า มีการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. ผลการการวิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิเรียงตามลำดับความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน มีสภาพปัญหา คือ 1) กิจกรรมการเรียนรู้พลเมืองอาเซียนยังบูรณาการไม่ครบกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) ครูบางท่านยังขาดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ 3) ครูบางท่านยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นพลเมืองอาเซียน ข้อเสนอแนะ คือ 1) ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เข้ากับการเป็นพลเมืองอาเซียน 2) ครูควรพัฒนาตนเองด้านทักษะการ

สื่อสารภาษาอังกฤษ 3) ครูควรได้รับการพัฒนาให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นพลเมืองอาเซียน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ ครูควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้การเป็นพลเมืองอาเซียน รวมถึงการเตรียมความพร้อมในด้านความรู้ความสามารถ ด้านการสื่อสาร และด้านสังคมและวัฒนธรรม ควรมีการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับพลเมืองอาเซียน รวมทั้งฝึกทักษะด้านภาษาผ่านรายวิชาที่ครูแต่ละท่านรับผิดชอบโดยให้มีภาษาอังกฤษร่วมด้วยเสมอ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน

นอกจากนั้นควรมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเข้ามาประกอบด้วยเพื่อให้เห็นภาพของการดำเนินการและผลของการดำเนินการเตรียมความพร้อมอย่างชัดเจนขึ้น และมีการดำเนินการเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนของครูผู้สอนในรายวิชาอื่นๆ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *แผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เสริมสร้างความเข้าใจ ใฝ่รู้ภาษา มุ่งพัฒนาสัมพันธ์ รู้เท่าทันเทคโนโลยี สานสามัคคีอาเซียน”* (พ.ศ.2558-พ.ศ.2562). กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ภาณุวัฒน์ บุญพระธรรมและนิลมณี พิทักษ์. (2558). *การศึกษาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26*. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปีที่ 38 ฉบับที่ 3.
- สถาบันส่งเสริมศึกษา สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, *คุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน, สืบค้นวันที่ 1 ธันวาคม 2561*, <http://social.obec.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาเซียนศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศุภสภา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ. (2561). แผนปฏิบัติการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 สพม.ชัยภูมิ เขต 30. กลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ.

